

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
gminy Wielka Nieszawka
(Cierpice działki o numerach 175/1 i 174)**

organ sporządzający:

**Wójt Gminy
Wielka Nieszawka**

wykonawca:

Geofabryka Sp. z o.o.

maj 2020 rok

1.	WSTĘP	5
2.	OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3.	OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU	9
4.	CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU	9
5.	OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	10
5.1.	Położenie obszaru opracowania	10
5.2.	Klimat i zjawiska atmosferyczne	13
5.3.	Rzeźba terenu	14
5.4.	Budowa geologiczna	14
5.5.	Wody podziemne	14
5.6.	Wody powierzchniowe	14
5.7.	Walory przyrodnicze	15
5.8.	Obiekty kultury materialnej	15
6.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	16
6.1.	Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją ...	16
6.2.	Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	17
6.3.	Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	17
6.4.	Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	17
7.	CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	17
7.1.	Degradacja powietrza atmosferycznego	17
7.2.	Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	18
7.3.	Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych	18
7.4.	Hałas	18
7.5.	Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego	18
8.	CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	19
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	19
10.	OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	23
11.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	23
12.	INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	24
13.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	24
14.	OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	25
15.	ANALIZA WARIANTOWA	25
16.	WNIOSKI	25
17.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	26
18.	OŚWIADCZENIE	26
19.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	27
20.	LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	28

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr XXXI/155/2017 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Cierpice działki o numerach 175/1 i 174). Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Podstawą formalną wykonania opracowania jest zlecenie **Pracowni Urbanistycznej AWJ Wojciech Jaworski**. Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów - Jakuba Makarewicza i Darii Witkowskiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno - analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie, w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Obecnie na obszarze objętym opracowaniem obowiązują ustalenia zawarte w uchwale nr XVIII/96/04 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wielka Nieszawka (wsie Mała Nieszawka, Wielka Nieszawka, Cierpice). Na jej mocy cały obszar włączony został do wydzielenia C 78 R, czyli terenów rolniczych z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i rybackich, agroturystyki, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Zgodnie z uchwałą nr XXXI/155/2017 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 30 czerwca 2017 r. przedmiotowe działki położone przy ulicy Pocztovej, zlokalizowane są w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Zmiana obowiązującego planu umożliwi realizację zabudowy mieszkaniowej, nawiązując do funkcji występującej w otoczeniu, dzięki czemu zostanie zachowana ciągłość funkcjonalno-przestrzenna wsi. Jest to również odpowiedź na wnioski mieszkańców.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar projektu planu został podzielony na następujące tereny funkcjonalno-przestrzenne:

- **MN** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **KDW** - tereny komunikacji - droga wewnętrzna.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono, że projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową hałasu należy rozpatrywać zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poza budynkami mieszkalnymi dopuszczono lokalizację budynków gospodarczych i garażowych – wolno stojących lub zespolonych ze sobą. Ponadto dopuszczono realizację obiektów małej architektury oraz zieleni towarzyszącej. Ustalono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym maksymalną wysokość zabudowy – do 10 m i wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 50% powierzchni działki budowlanej.

Ze względu na występowanie w granicach obszaru obiektu ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków nakazano stosować wskazane wytyczne konserwatorskie oraz prowadzić prace przy obiekcie zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów odrębnych, dotyczących ochrony zabytków.

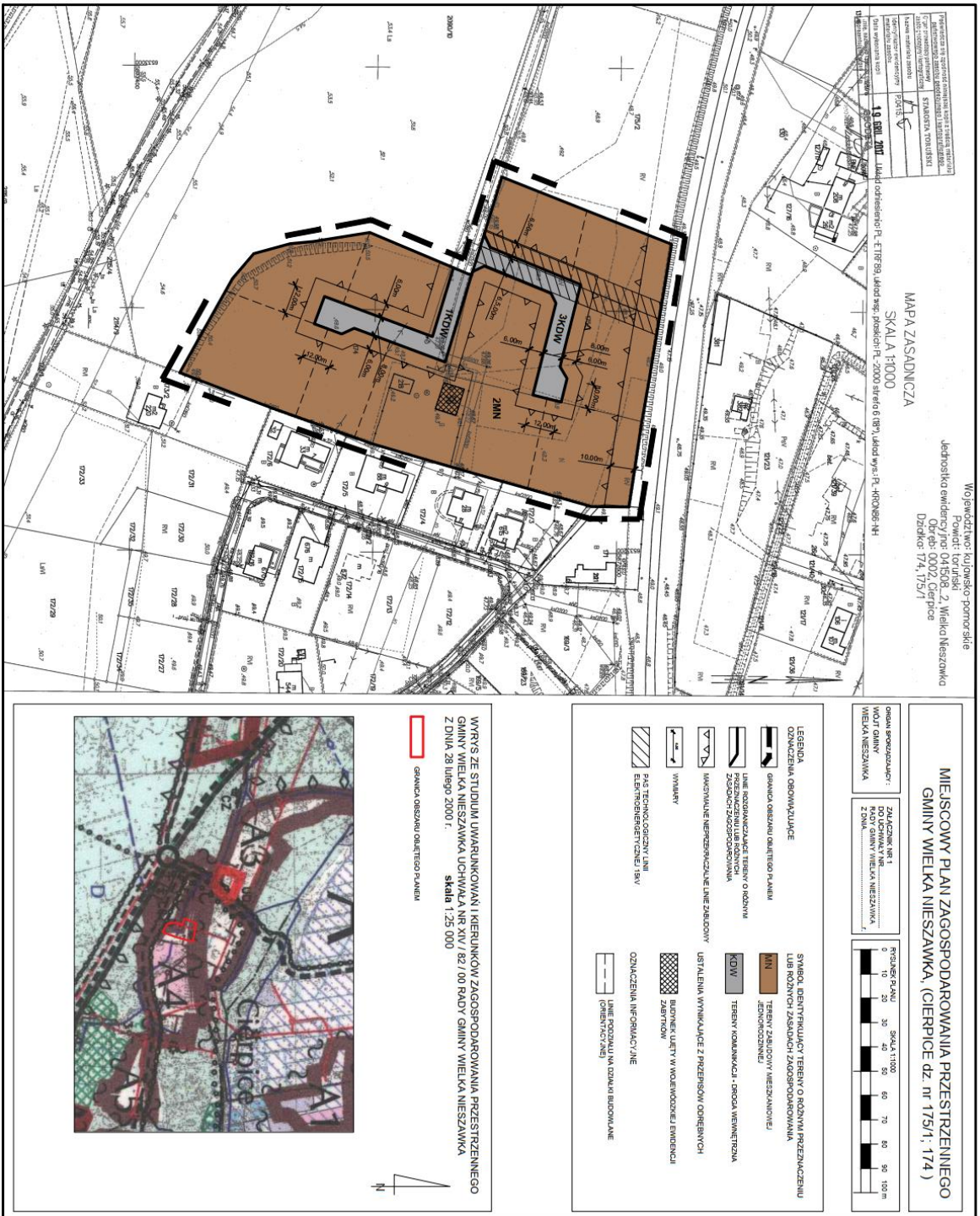
W projekcie planu zawarto również zapisy odnośnie infrastruktury technicznej. Dopuszczono możliwość budowy, przebudowy i rozbudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. Określono zasady obsługi obszaru w zakresie zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną i ciepłą, uregulowano kwestie odprowadzania ścieków i wód opadowych oraz gromadzenia odpadów.

W związku z występowaniem napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia ustalono dla niej pas technologiczny o szerokości 6,5 m po obu stronach osi linii. W pasie będą obowiązywać szczególne zasady zagospodarowania terenu, głównie dotyczące ograniczeń w zainwestowaniu oraz utrzymywaniu zieleni wysokiej.

W stosunku do ustaleń miejscowego planu z 2004 r., analizowany dokument wprowadza zmiany w zakresie dopuszczalnego przeznaczenia, ograniczając się obecnie do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyłączając zabudowę zagrodową i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i rybackich, agroturystykę, rezygnując tym samym z funkcji rolniczej. Wprowadza się nowy przebieg dróg wewnętrznych, gwarantujący sprawną obsługę komunikacyjną obszaru.

Rysunek 1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujący na obszarze objętym projektem planu (czerwony kontur) oraz terenach sąsiednich (źródło: mapy.mojregion.info)

Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Cierpice działki o numerach 175/1 i 174)

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU

Projekt planu ma charakter rozwojowy i porządkujący przestrzeń. Umożliwia rozwój zabudowy na terenach o niskiej przydatności dla rolnictwa, nawiązując do istniejącej zabudowy w sąsiedztwie, gwarantując spójny rozwój przestrzenny. Jako najwrażliwsze aspekty środowiskowe, na które wpływ może mieć sposób realizacji projektu planu, wskazać można przepuszczalność gruntów w dolinie Wisły, a także problemy związane z hałasem i zanieczyszczeniem powietrza.

W związku z położeniem obszaru przy torach kolejowych powstaje problem hałasu. Obecnie nie występują tam obiekty, które skutecznie chroniłyby przed propagacją hałasu tereny sąsiednie. Mając na względzie możliwość rozwoju zabudowy na tym obszarze, należałoby zadbać o odpowiednią ochronę akustyczną.

Ze względu na dużą przepuszczalność gruntów ważne jest dalsze prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej. Zapobiegnie to przedostawaniu zanieczyszczeń do wód i gleby, podatnych na wpływy z powierzchni ziemi.

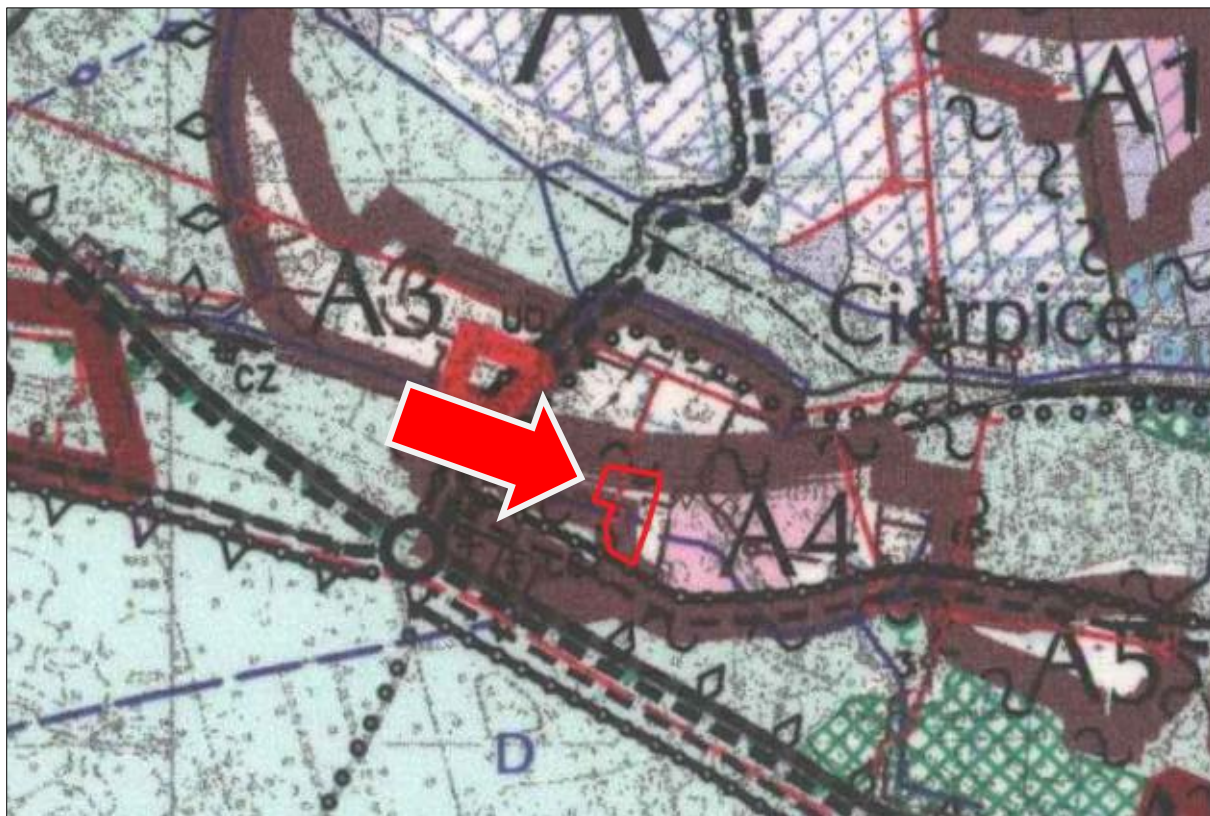
Biorąc pod uwagę położenie w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, należy dążyć do stosowania rozwiązań ograniczających emisję szkodliwych substancji do powietrza. Pomoże to w minimalizowaniu rozwoju emisji niskiej.

4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka, zostało przyjęte uchwałą nr XIV/82/00 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 28 lutego 2000 r. W ww. Studium obszar objęty projektem planu znajduje się w granicach strefy funkcjonalnej **A – budownictwa mieszkaniowego i usług (produkcji)**, obejmującej tereny obecnie zainwestowane lub przewidywane do zabudowy położone m.in. na obszarze wsi Cierpice wzdłuż toru kolejowego PKP. Za parametry wyznaczające obszar strefy uznano: istniejącą i przewidywaną zabudowę mieszkaniowo-usługową, a także produkcyjną (małe zakłady); planowaną zabudowę osiedlową z budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym o przyjętych zasadach i standardzie zabudowy (plany miejscowe); zgrupowanie większości ludności zamieszkującej w gminie; istniejącą i rozbudowywaną infrastrukturę techniczną; wystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną; trend wzrostowy w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą.

Tereny objęte projektem planu zaliczone zostały do obszaru funkcjonalnego A4, dla którego jako funkcję główną wyznaczono budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, a jako uzupełniającą – usługi w pasie bezpośrednio przyległym do toru kolejowego. Ustalono, że w obszarze mogą znajdować się tereny o złych warunkach fizjograficznych dla zabudowy, które należy uwzględnić przy lokalizacji kubatury, a ponadto, że obszar wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na racjonalność wykorzystania terenu, stwierdzono potrzebę skojarzenia istniejącej i planowanej zabudowy oraz prawidłowego układu lokalnego komunikacji.

Rysunek 3. Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (obszar objęty projektem planu zaznaczono kolorem czerwonym i wskazano strzałką)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty projektem planu obejmuje działki ewidencyjne nr 175/1 i 174 w obrębie ewidencyjnym Cierpice. Wieś znajduje się w centralno-północnej części gminy Wielka Nieszawka (powiat toruński) i centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego. Obszar opracowania zajmuje tereny o łącznej powierzchni około 1,6 ha.

Przedmiotowy obszar stanowią w większości tereny otwarte, niezagospodarowane. We wschodniej części znajduje się budynek mieszkalny i gospodarczy, natomiast na zachodzie kilka luźno rozmieszczonych drzew. Przy południowej granicy znajdują się drzewa, położone na obrzeżach większego płata leśnego. W granice obszaru wchodzi użytki niskich klas bonitacyjnych: RV, RVI i PSV oraz pas nieużytków. Przez obszar przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

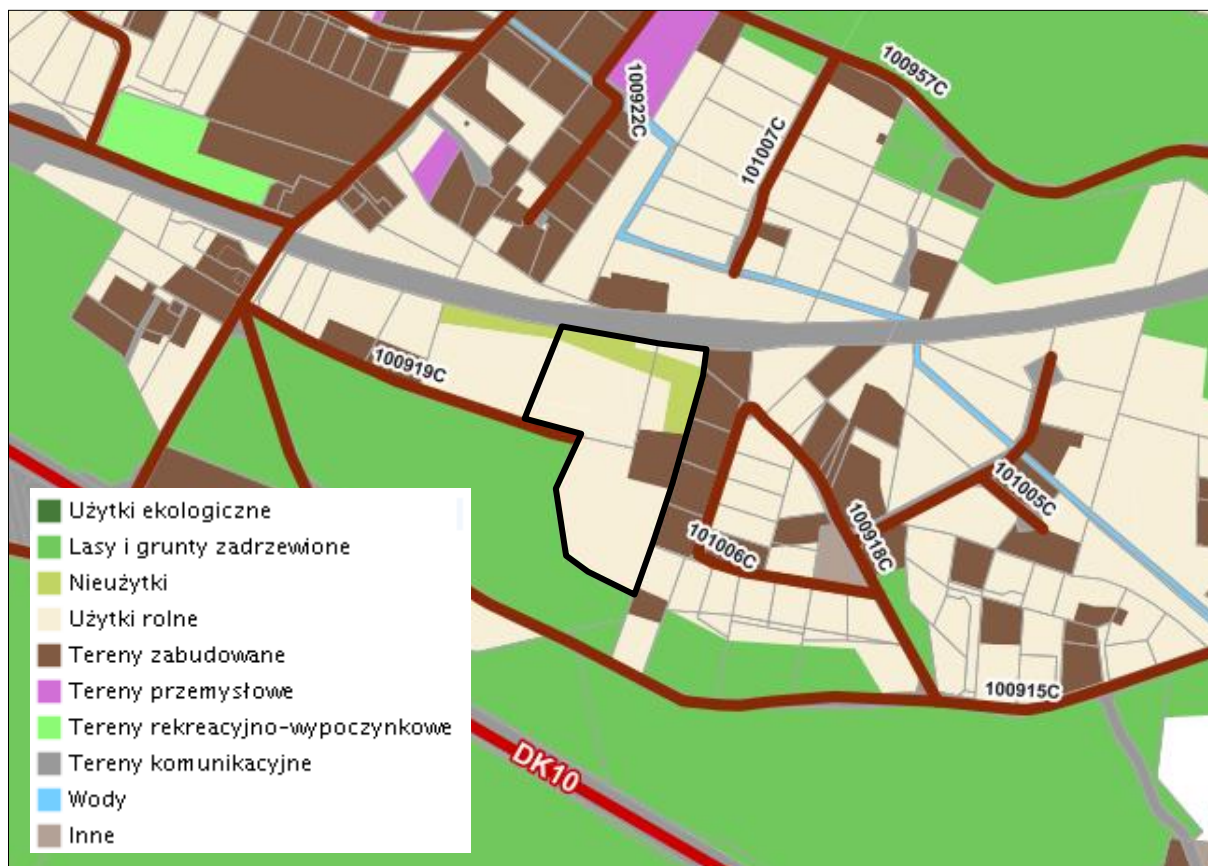
Obszar projektu planu położony jest pomiędzy terenami leśnymi na południu i zabudowanymi na wschodzie. Na północy jego granicę wyznaczają tory kolejowe linii nr 18 Kutno - Piła Główna, natomiast na zachodzie sąsiaduje z terenami otwartymi przy ulicy Pocztovej, na których występuje luźna zabudowa mieszkaniowa. Analizowany obszar położony jest w części wsi o charakterze mieszkaniowym – z zabudową istniejącą oraz rezerwami terenowymi z wyraźnie zaznaczającą się presją inwestycyjną.

Rysunek 4. Położenie obszaru projektu planu (wskazany strzałką) na tle jednostek ewidencyjnych (źródło: mapy.mojregion.info)

Rysunek 5. Ortofotomapa z podziałem katastralnym, przedstawiająca obecne zagospodarowanie obszaru objętego projektem miejscowego planu (kolor czerwony; źródło: mapy.mojregion.info)

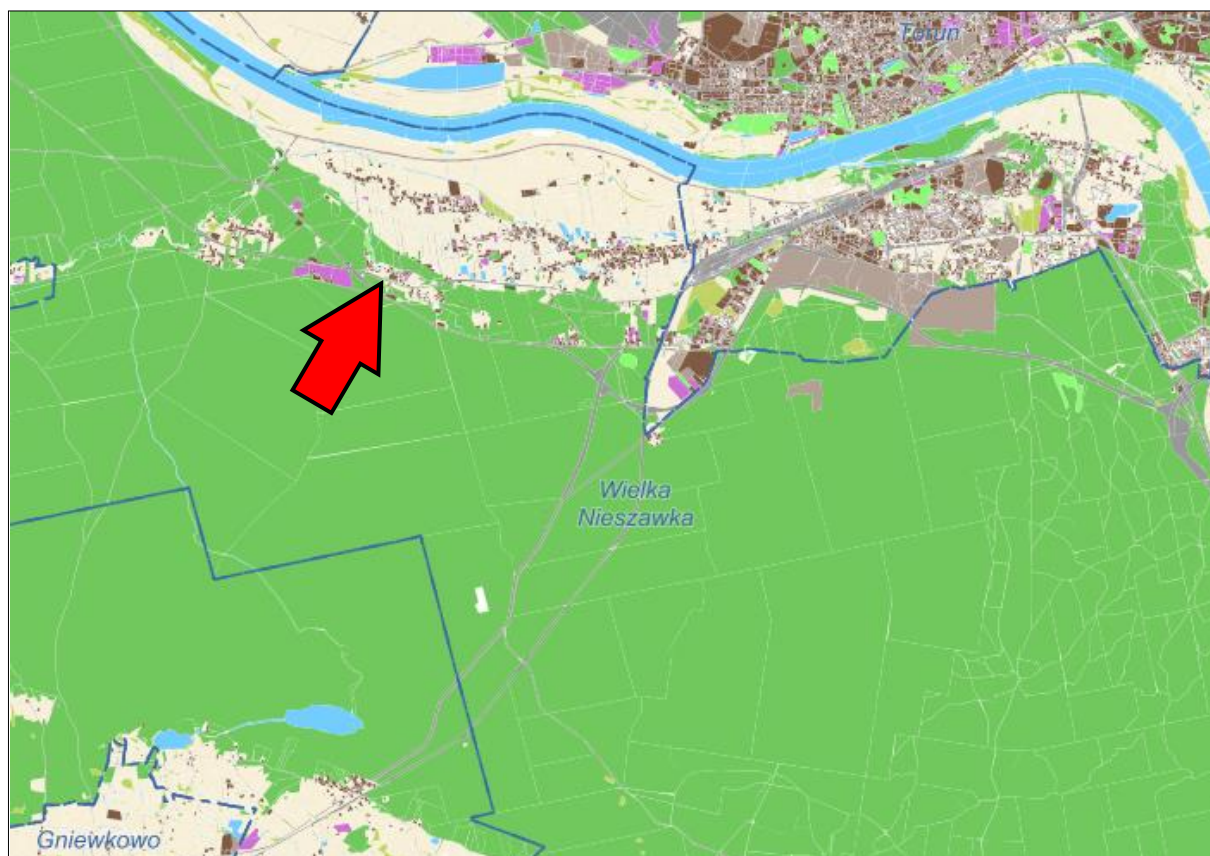

Rysunek 6. Obszar objęty projektem planu (kolor czarny) na tle mapy użytkowania terenu (źródło: mapy.mojregion.info)

Rysunek 7. Obszar objęty projektem planu (kolor czerwony) na tle klasyfikacji gleboznawczej (źródło: mapy.mojregion.info)

Teren gminy Wielka Nieszawka zlokalizowany jest w obrębie teras Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, co wpływa na heterogeniczność uwarunkowań środowiska. Część północno-zachodnia gminy położona jest w obrębie niższych teras, zajmujących na ogół płaskie powierzchnie. Rozwija się tam osadnictwo i rolnictwo. Zdecydowaną większą część stanowią lasy, z rozwiniętym na wschodzie polem wydmy. Są to tereny o znacznej bioróżnorodności. Między zwartym kompleksem leśnym, a terenami osadniczymi na północy znajduje się strefa, w której zabudowa występuje w postaci niewielkich płąków w obrębie terenów leśnych. Jest to głównie pas wzdłuż drogi krajowej nr 10, który skupia w większości obiekty produkcyjne i usługowe. Podobny charakter ma zabudowa wzdłuż linii kolejowej nr 18, gdzie zabudowa przylega do torów tworząc niewielkie enklawy, otoczone lasami, tak jak jest to w przypadku Cierpic i obszaru projektu planu.

Rysunek 8. Użytkowanie terenu gminy Wielka Nieszawka i jednostek sąsiednich, obszar objęty projektem planu wskazano strzałką (źródło: mapy.mojregion.info)

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Obszar objęty opracowaniem można zaliczyć do rejonu klimatycznego Pojezierza Pomorskiego. Warunki pogodowe kształtowane są tu przez masy powietrza napływające z głębi Eurazji oraz w mniejszym stopniu z Atlantyku. Charakterystyczną cechą występującego klimatu jest wysoki wpływ terenów otwartych oraz leśnych na topoklimat obszarów.

Na analizowanym obszarze panuje topoklimat terenów otwartych, będący pod silnym wpływem drzewostanu występującego w otoczeniu. Pewne modyfikacje powstają również dzięki zabudowie występującej w sąsiedztwie. Topoklimat terenów otwartych zasadniczo charakteryzuje się zwiększoną prędkością wiatru przy gruncie oraz podwyższoną temperaturą, z kolei wpływ topoklimatu terenów leśnych przejawia się złagodzonymi stanami pogody, zwiększoną wilgotnością, obniżoną amplitudą powietrza i zwiększonym parowaniem. Zmniejszeniu ulegają tam również prędkości wiatrów. W związku z powyższym, topoklimat analizowanego obszaru można uznać za korzystny, ze względu na wzajemne oddziaływanie i znoszenie ekstremalnych warunków topoklimatycznych, a przez to wpływających łagodząco na stany pogodowe.

5.3. Rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym obszar opracowania znajduje się w obrębie piaszczystej terasy doliny Wisły. Powierzchnia jest wyrównana, nieznacznie nachylona w kierunku północnym. Tereny w północnej części obszaru osiągają około 48 m n.p.m., przy granicy do 49 m n.p.m. na nasypie kolejowym. Wysokość bezwzględna stopniowo rośnie w kierunku południowym, do około 48,5 m n.p.m. w centrum obszaru i 49-49,6 m n.p.m. na południu. Przy południowej granicy wysokość dochodzi do 50 m n.p.m. i tworzy niewielkie wyniesienie – do maksymalnie 51,9 m n.p.m.

Generalnie teren nie przedstawia większego urozmaicenia pod względem form rzeźby. Średni spadek dla całego obszaru wynosi około 1%. Większe nachylenie widoczne jest w południowej części obszaru, gdzie teren wznosi się do niemal 52 m n.p.m. - spadek wynosi nieco ponad 10%.

Ukształtowanie terenu nie nosi śladów znacznych przekształceń. Niewielkie zmiany wynikają z posadowienia zabudowy oraz prowadzenia torów kolejowych, poza tym wszystkie formy mają charakter naturalny. Ze względu na niewielkie deniwelacje generalnie nie zachodzi ryzyko uruchomienia powierzchniowych ruchów masowych. Wyniesienie na południu jest niewielkie, łagodne, związane pokrywą roślinną.

5.4. Budowa geologiczna

Utwory powierzchniowe obszaru opracowania w całości reprezentują czwartorzęd. Dominującym typem litologicznym osadów budujących profil geologiczny na analizowanych terenach są piaski rzeczne teras nadzalewowych, występujące od powierzchni do głębokości kilku metrów. Podrzędnie stwierdza się występowanie serii glin oraz piasków rzecznych.

Przedmiotowe utwory cechują się korzystnymi parametrami geologiczno-inżynierskimi pod przyszłą zabudowę i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Nie stwierdzono występowania gruntów organicznych.

5.5. Wody podziemne

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 Dolna Wisła. Jest to zbiornik czwartorzędowy o głębokości ośrodka porowego od 2 do 100 m. Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych analizowane tereny zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 45 (PLGW200045).

Wody podziemne w okolicy analizowanego obszaru zalegają na głębokości dochodzącej do około 3-4 m p.p.t. Odpływ podziemny odbywa się w kierunku północnym – stroną Kanału Nieszawskiego i dalej do Wisły.

Budowa geologiczna determinuje, poza występowaniem poziomów wodonośnych, również odporność układu hydrogeologicznego na przedostawanie się zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych. Układ odporności jest tutaj słaby – wody są podatne na zanieczyszczenie powstające na powierzchni ziemi.

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie zawiera się on również w granicach strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych „Mała Nieszawka” (około 1 km na wschód od przedmiotowego obszaru).

5.6. Wody powierzchniowe

Obszar projektu planu znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Kanał Nieszawski (RW20001729148). JCWP posiada status naturalnej części wód, jego stan oceniono jako zły oraz ustalono, że istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej (dane RZGW w Gdańsku).

Na terenie planu nie ma powierzchniowych obiektów hydrograficznych. Kanał Nieszawski nie wchodzi w granice analizowanego obszaru. Analizowany obszar znajduje się poza wyznaczonymi obszarami zagrożenia powodziowego.

5.7. Walory przyrodnicze

Obecnie większość analizowanego obszaru to tereny otwarte z roślinnością trawiastą. Są to tereny nieużytkowane w fazie sukcesji wtórnej. Powszechnie występują trawy i roślinność antropogeniczna, ruderalna, w tym najczęściej spotykana babka zwyczajna *Plantago major* czy mniszek pospolity *Taraxacum officinale*. W zachodniej części znajduje się kilka stosunkowo młodych sosen *Pinus*, dodatkowo bardzo często spotykane są niewielkie podrosty sosny, będące wynikiem samosiewu.

Obszar od południa i częściowo zachodu otaczają lasy pod zarządem Nadleśnictwa Cierpizewo. W granice przedmiotowego obszaru wchodzi niewielki pas lasu, będący fragmentem pododdziału b w oddziale 90. Są to płyty boru mieszanego świeżego o funkcji ochronnej. Drzewostan budują głównie ponad 50letnie sosny.

Przy zabudowie znajdują się brzozy *Betula*, a także drzewa i krzewy owocowe. Roślinność ma tam charakter zaplanowany, typowy dla ogrodów przydomowych. Na przydrożach i w pobliżu zabudowań rozwija się pospolita roślinność antropogeniczna, również przy torach kolejowych.

Ze względu na sąsiedztwo zabudowy oraz torów kolejowych analizowany obszar nie stanowi dogodnego miejsca dla stałego bytowania fauny. Obecność roślinności trawiastej wskazuje na możliwość występowania niewielkich gryzoni. Biorąc pod uwagę otoczenie leśne, tereny te mogą być wykorzystywane jako trasa wędrówek dla zwierzyny płowej czy też jako trasa przelotu i okresowo miejsce żerowania dla ornitofauny w Dolinie Wisły.

5.8. Obiekty kultury materialnej

W granicach analizowanego obszaru nie występują strefy ochrony archeologicznej i konserwatorskiej. Na wschodzie znajduje się obiekt zabytkowy – budynek mieszkalny ujęty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Rysunek 9. Lokalizacja obiektu zabytkowego (kolor niebieski) na tle obszaru objętego projektem planu (kolor czerwony; źródło: mapy.mojregion.info)

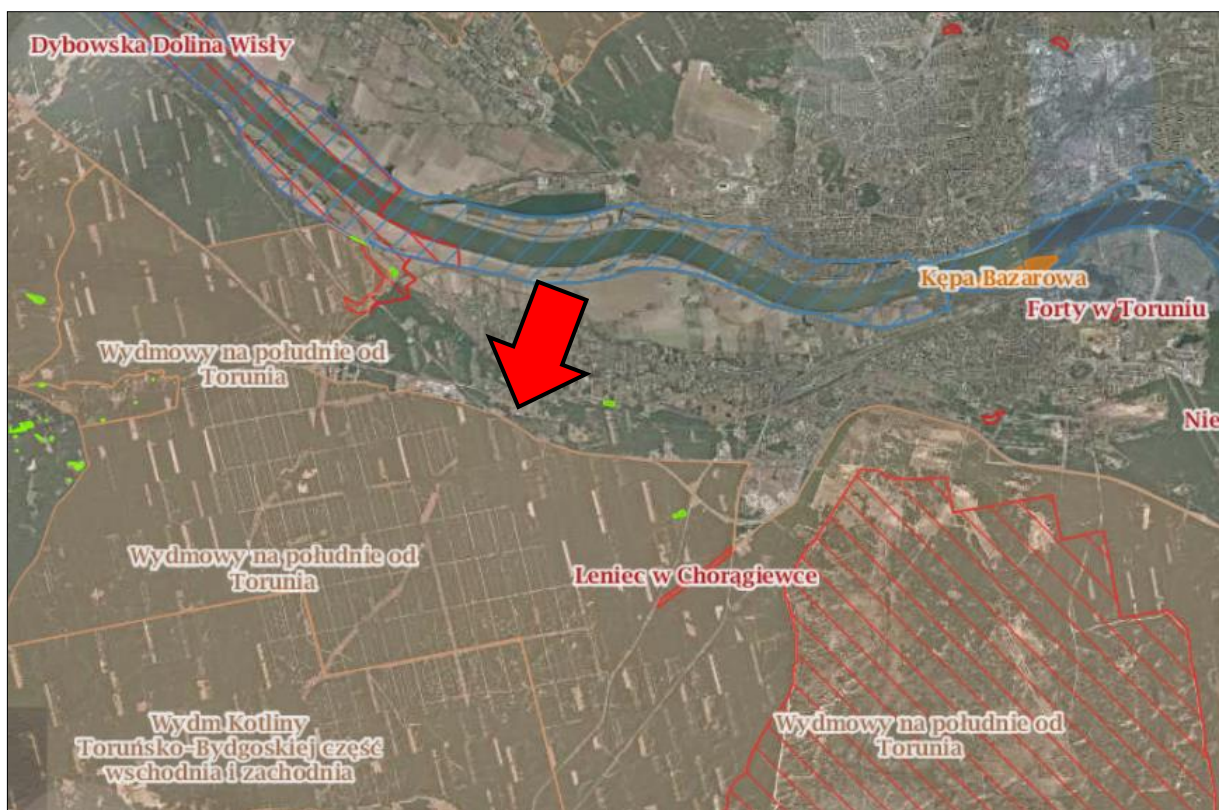
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Gmina Wielka Nieszawka posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. System obszarów chronionych gminy związany jest głównie z Doliną Wisły i Kotliną Toruńską. W gminie znajduje się duża ilość obszarów i obiektów podlegających ochronie prawnej, jednak obszar objęty projektem planu znajduje się poza ich granicami.

W najbliższym otoczeniu przedmiotowego terenu występują:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia – 0,15 km na S;
- Obszar Natura 2000 Leniec w Chorągiewce – około 4,07 km na SE;
- Obszar Natura 2000 Wydm Kotliny Toruńskiej – około 5,5 km na E;
- Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły – około 2,06 km na N;
- Obszar Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły – około 2,47 km na NW;
- Obszar Natura 2000 Forty w Toruniu – około 8 km na E;
- Rezerwat przyrody „Kępa Bazarowa” – około 8,15 km na NE.

Rysunek 10. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu (wskazany strzałką) względem form ochrony przyrody (kolor niebieski oznacza Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły, zielony użytki ekologiczne; źródło: Geoserwis GDOŚ)

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Na analizowanym obszarze występują tereny otwarte z niewielkim udziałem zabudowy. Pokrycie stanowi głównie roślinność trawiasta, niewielkie drzewa. Do elementów antropogenicznych należy również słup i linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

Biorąc pod uwagę użytkowanie przedmiotowych terenów, obszar sam w sobie jest przeciętny pod względem krajobrazowym. Korzystnym elementem, podwyższającym walory widokowe jest zabytkowy budynek. Brak obiektów urozmaicających plan strukturalny. Rozpatrując jednak estetykę obszaru w ujęciu szerszym, należy przyznać, iż bardzo ważnym elementem jest front lasu, który stanowi cenny element krajobrazotwórczy. Z tego względu walory widokowe analizowanego obszaru można uznać za korzystne.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar opracowania leży w osadniczo-leśnej, przejściowej części gminy. W krajobrazie występuje głównie zabudowa mieszkaniowa i pola uprawne lub nieużytki, tworzące niewielkie enklawy wśród terenów leśnych. Przedmiotowe tereny położone są na słabych, piaszczystych glebach, wykazujących łatwą przepuszczalność. Nie występują tam znaczne deniwelacje terenu, w tym wynikające z położenia w obrębie pagórków wydmy, często występujących w okolicy. Umożliwiło to rozwój zabudowy i powstanie ciągów komunikacyjnych. Naturalnym pokryciem dla tych terenów jest drzewostan sosnowy, aczkolwiek obecne użytkowanie terenu przy stosowaniu odpowiednich rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej nie stanowi znacznego obciążenia dla środowiska.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

W chwili obecnej nie ma przeciwwskazań ekologicznych i fizjograficznych, by na danym obszarze nie wprowadzać zabudowy. Warunki geologiczne i wodne są korzystne do posadawiania budynków, nie utrudniają fundamentowania oraz nie powodują konieczności kosztownych prac związanych z wymianą gruntu. W trakcie wizji terenowej nie zaobserwowano stanowisk fauny i flory chronionej, co według stanu z dnia wizji umożliwia realizację przedsięwzięć budowlanych.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

Jak potencjalne źródła zanieczyszczenia powietrza w granicach analizowanego obszaru wskazać można budynek mieszkalny, znajdujący się na wschodzie. Jeden budynek nie powinien mieć jednak większego znaczenia dla jakości powietrza. Należy jednak brać pod uwagę położenie w jego sąsiedztwie większej liczby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a co za tym idzie zagrożenia ze strony emisji niskiej. Drogi w otoczeniu obszaru, w tym ulica Pocztowa, mają charakter lokalny. Nie obserwuje się tam wzmożonego ruchu pojazdów. Korzystnie na stan aerosanitarny obszaru wpływa drzewostan leśny, dzięki możliwościom regeneracyjnym i łagodzącym.

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017” opracowaną przez WIOŚ w Bydgoszczy, tereny gminy Wielka Nieszawka, znalazły się w obszarach przekroczeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – ze względu na stężenie średnie roczne w pyłe zawieszonym PM10. Wyniki modelowania wskazują, że obszar objęty projektem planu znajduje się poza granicami obszaru o przekroczonym stężeniu ww. substancji.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Na terenie objętym projektem planu pierwotnie występowały gleby rdzawe, najprawdopodobniej z cechami bielcowania, wykształcone na piaszczystych osadach terasowych. Obecnie występujące tam gleby noszą ślady przekształceń wynikające z pozbawienia naturalnej roślinności i zabiegów agrotechnicznych, a lokalnie związanych z prowadzeniem infrastruktury technicznej i posadowieniem zabudowy. Obecnie nie obserwuje się presji na gleby i powierzchnię ziemi. Obszar nie podlega degradacji w tym zakresie.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Obszar opracowania leży w strefie wysokiej podatności wód podziemnych na degradację. Oznacza to, że wody podziemne są słabo chronione przed wpływem czynników z powierzchni terenu. Budowa geologiczna nie zapewnia ochrony zasobów wodnych pierwszego poziomu przed infiltracją zanieczyszczeń. Jest to istotne w kontekście drenowania zasobów wód przez Wisłę. Na opisywanym obszarze widoczne jest również obniżenie wód podziemnych związanych z tzw. lejem depresji wywołanym poborem wód z ujęcia „Mała Nieszawka”. W granicach obszaru opracowania nie zidentyfikowano ognisk zanieczyszczeń środowiska wodno-gruntowego.

Stan JCWPd nr 45 oceniono na dobry. Nie stwierdzono zagrożenia nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej (dane Państwowej Służby Hydrogeologicznej). Stan JCWP Kanał Nieszawski oceniono jako zły, ze względu na presję gospodarki komunalnej. Ustalono, że istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej (dane RZGW w Gdańsku).

7.4. Hałas

Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowania związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB.

Z wykonanych przez WIOŚ pomiarów akustycznych wynika, że problemy akustyczne występują przy głównych drogach krajowych, drogach obciążonych znacznym udziałem pojazdów ciężkich w potoku ruchu, odcinkach autostrad i w centrach miast. Obszar objęty opracowaniem sąsiaduje z drogą gminną, która nie powoduje większych uciążliwości w zakresie oddziaływania akustycznego. Jest to trasa o niskim natężeniu ruchu, głównie samochodów osobowych. Większy wpływ na klimat akustyczny obszaru mają tory kolejowe, położone za jego północną granicą.

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Na analizowanym obszarze występuje napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Zgodnie z przepisami dla linii elektroenergetycznych wyznaczane są strefy uciążliwości, w których obowiązują ograniczenia w zakresie użytkowania terenu. W związku z powyższym, istniejąca linia nie wywiera silnego wpływu na otoczenie.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 1. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Prognozowany trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku uchwalenia planu
powietrze	utrzymanie stanu	brak wpływu
wody podziemne	utrzymanie stanu	brak wpływu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	utrzymanie stanu	brak wpływu

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest określenie przeznaczenia oraz sposobu zagospodarowania obszaru. Zadaniem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie lokalizowania zabudowy mieszkaniowej oraz realizacji dróg wewnętrznych.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

Projekt planu w zakresie zabudowy przewiduje możliwość powstania obiektów o funkcji mieszkaniowej. Będą to budynki, których funkcjonowanie może przyczynić się do wzrostu emisji z systemów grzewczych. Wprowadzony zostanie jednak sposób ogrzewania z wykorzystaniem indywidualnych urządzeń zasilanych gazem, energią elektryczną lub innymi paliw i technologii gwarantujących emisję nie przekraczającą norm określonych w przepisach odrębnych, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Plan gwarantuje tym samym utrzymanie normatywnych wartości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy samochodowe poruszające się po nowych drogach. Będą to drogi wewnętrzne, dlatego też nie przewiduje się, aby natężenie ruchu było duże. Związane będzie przede wszystkim z samochodami osobowymi, dojeżdżającymi do miejsc zamieszkania. W związku z powyższym poziom emisji komunikacyjnej, na którą składają się głównie tlenki azotu, tlenki węgla, węglowodory nie będzie znaczny. Z uwagi na to, że drogi te będą mieć charakter wewnętrzny nie powinno to być oddziaływanie mogące powodować niedotrzymanie standardów środowiskowych w zakresie oddziaływania na powietrze atmosferyczne.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Użytkowanie terenu w obrębie obszaru objętego opracowaniem zaliczyć można do działalności, dla której znaczenie ma klimat – w przypadku gruntów rolnych (choć nieużytkowanych), znaczenie ma przede wszystkim ilość opadów. Prawidłowy rozwój roślinności, jest uzależniony od ilości dostarczanej wody, bez której spada wilgotność gleby, co może mieć miejsce w wyniku dalszego osuszania klimatu.

Emisja związana z powstaniem nowych obiektów budowlanych nie spowoduje znacznej emisji pyłów i gazów cieplarnianych, w związku z wykorzystywaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła, dlatego też realizacja zapisów projektu planu nie powinna przyczynić się do nasilenia zmian klimatycznych, w tym efektu cieplarnianego.

Wytwarzanie odpadów

Odpady wytworzone w terenach mieszkaniowych, będą miały charakter odpadów komunalnych, a ponadto w strumieniu odpadów będą mogły znajdować się niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że ilość odpadów wzrośnie. Sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi określają przepisy odrębne. Gromadzenie i odbiór odpadów komunalnych będzie odbywał się zgodnie z przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które stanowią prawo lokalne. Odpady stałe będą gromadzone w specjalnie wyznaczonych miejscach do czasowego ich gromadzenia z zachowaniem estetyki i izolacji oraz z zapewnieniem odpowiedniego dostępu dla ich wywozu, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dlatego też nie prognozuje się negatywnego oddziaływania pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) tereny gminy Wielka Nieszawka zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym, podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Wielka Nieszawka, w ramach której tereny podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków (uchwała nr XXV/454/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Wielka Nieszawka).

W związku z powstaniem nowej zabudowy nastąpi zwiększenie ilości ścieków sanitarnych. Przewiduje się ich odprowadzanie do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu wyznaczonej aglomeracji Wielka Nieszawka. Przy założeniu, że ścieki w całości będą odprowadzane kanalizacją nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

Emisja hałasu

Obecnie obszar objęty opracowaniem pozostaje głównie pod wpływem oddziaływań akustycznych ze źródeł komunikacyjnych – ruchu kolejowego i w mniejszym stopniu drogowego. Hałas kolejowy związany jest z torami położonymi za północną granicą obszaru i powoduje uciążliwości, które mogą być odczuwalne dla terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących. W projekcie planu zakłada się ochronę akustyczną dla zabudowy mieszkaniowej dzięki ustaleniu wartości progowych hałasu, a także odsunięciu nieprzekraczalnej linii zabudowy od torów.

Hałas drogowy obecnie jest znikomy. Od drogi krajowej nr 10 obszar oddzielony jest zwartym pasem drzewostanu leśnego, stanowiącym naturalną barierę akustyczną. W związku z realizacją dróg hałas ulegnie zwiększeniu. Nie przewiduje się jednak ruchu samochodów ciężarowych, które

powodują największe uciążliwości w tym zakresie. Ze względu na charakter wewnętrzny, ruch komunikacyjny nie powinien być znaczny, co przełoży się na niezbyt wysokie wartości hałasu. W związku z powyższym nie przewiduje się przekroczenia wartości progowych hałasu w wyniku realizacji zamierzeń wynikających z projektu planu.

Emisja pól elektromagnetycznych

Projekt planu dopuszcza lokalizację infrastruktury technicznej. W ramach takiego przeznaczenia mogą mieścić się obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. Dla istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia ustalono przebieg pasa technologicznego po 6,5 m od osi linii, w którym obowiązywać ma zakaz: budowy, rozbudowy i przebudowy obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi; lokalizowania budowli z wyłączeniem sieci, przyłączy i urządzeń infrastruktury technicznej; lokalizowania miejsc postojowych; tworzenia hałd i nasypów; nasadzeń i utrzymywania zieleni wysokiej (powyżej 4 m n.p.t.). Powyższe ustalenia przestaną obowiązywać w przypadku likwidacji linii. W projekcie planu przewidziano zasilanie obszaru w energię elektryczną z istniejących i projektowanych linii kablowych. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego nie przewiduje się innego negatywnego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Jest to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

Na etapie realizacji nowej zabudowy i towarzyszącej infrastruktury technicznej mogą powstać chwilowe zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu, jednak presje ustaną wraz z zakończeniem robót budowlanych. Opisany teren nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych. Na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się przede wszystkim pospolita roślinność trawiasta, antropogeniczna i nieliczne drzewa. W pobliżu budynków znajduje się roślinność typowa dla ogrodów przydomowych, sąsiadująca z terenami podlegającymi sukcesji wtórnej. Nie występują tu drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą drzewa uznawane za pomniki przyrody. Generalnie tereny planu charakteryzują się niską bioróżnorodnością. Realizacja zapisów planu przyczyni się do ograniczenia powierzchni otwartych, jednak gwarantuje zachowanie powierzchni biologicznie czynnych. Możliwe jest, że analizowany obszar zawiera się w zasięgu wędrówek mniejszych ssaków z terenów leśnych, jednak nie stanowi dla nich miejsca stałego bytowania. W wyniku powstania zabudowy trasy migracji zwierząt mogą ulec niewielkiej korekcie, ponieważ prawdopodobnie nie będą zbliżać się do siedzib ludzkich. Nie przewiduje się innego oddziaływania w tym zakresie. W wyniku realizacji projektu planu urozmaicony zostanie skład gatunkowy flory, a przez to różnorodność biologiczna przedmiotowego obszaru. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania w tym zakresie.

Wody powierzchniowe i podziemne

W dokumencie ustalono, iż projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. W stosunku do ścieków komunalnych nakazano odprowadzać je do sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast w stosunku do wód opadowych i roztopowych stosować przepisy odrębne. Odpowiednio zagospodarowane wody padowe nie powinny mieć negatywnego wpływu na środowisko wodno-gruntowe. W tym kontekście nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym dla JCWP Kanał Nieszawski i JCWPd nr 45 oraz GZWP nr 140.

Analizowany obszar oddalony jest o około 1 km od strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych „Mała Nieszawka”. W przyszłości planuje się powiększenie ujęcia w kierunku zachodnim o 5 nowych studni. Biorąc pod uwagę aktualną odległość granicy strefy ochrony pośredniej od ostatniej, najbardziej na zachód wysuniętej studni i analogiczne wyznaczenie granic strefy po rozbudowie ujęcia, najprawdopodobniej obszar objęty projektem planu nie będzie zawierał się w strefie ochrony pośredniej. Generalnie odpływ wód podziemnych odbywa się w kierunku północnym, a na analizowanych terenach nie przewiduje się powstania ognisk zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Realizacja zamierzeń budowlanych nie stwarza zagrożenia dla jakości wód podziemnych ujmowanych na wschód od przedmiotowego obszaru w obrębie ujęcia wód podziemnych „Mała Nieszawka”.

Krajobraz

Obszar projektu planu jest obecnie w większości terenem otwartym, nieużytkowanym. Jedynie we wschodniej części znajduje się zabudowa. Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, związane z możliwością powstania nowych budynków o funkcji mieszkaniowej. Powierzchnie otwarte ulegną ograniczeniu, na rzecz przemyślanej i spójnej koncepcji zabudowy z 50procentowym udziałem powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej. Pozytywnym aspektem jest harmonijny rozwój całego analizowanego terenu dzięki ustaleniom dążącym do zachowania ładu przestrzennego. Nie przewiduje się też powstania obiektów, które odbiegałyby wizualnie od zainwestowania istniejącego w okolicy. Tym samym zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny przyczynić się do pogorszenia walorów widokowych otoczenia. Nie przewiduje się też negatywnego wpływu na dobra materialne. Dołożono starań, aby zachować w stanie niepogorszonym obiekt zabytkowy i stosować względem niego odpowiednie wytyczne konserwatorskie.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- projektowany dokument znajduje się w zasięgu oddziaływania akustycznego linii kolejowej nr 18 i jest to jedyny czynnik mogący mieć negatywny wpływ pod względem akustycznym, na funkcjonowanie terenu zabudowy mieszkaniowej; w celu minimalizowania oddziaływania akustycznego podjęto odpowiednie rozwiązania w miejscowym planie;
- przeznaczenie terenów ustalone w planie nie skutkuje wprowadzeniem obiektów, urządzeń czy instalacji mogących mieć znacząco negatywny wpływ na środowisko czy życie i zdrowie ludzi;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych oraz sąsiedztwo terenów leśnych;

- ustalone przeznaczenie terenów nie powinno skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności) z tego powodu, że w projekcie planu zmodyfikowano przepisy obecnie obowiązujące, odchodząc od zabudowy związanej z produkcją rolną itp., na rzecz przeznaczenia ukierunkowanego na typowe osiedle mieszkaniowe z zabudową jednorodzinną. Jest to rozwiązanie odpowiadające funkcjonalnie obiektom w otoczeniu, wynikające również z wniosków mieszkańców gminy. Przewidziane rozwiązania planistyczne nie będą wpływać negatywnie na środowisko. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przedmiotowym projekcie planu nie wprowadza się ograniczeń co do możliwości realizacji ww. przedsięwzięć. Biorąc pod uwagę przeznaczenie terenów ustalone w planie oraz parametry dotyczące kształtowania zabudowy, nie przewiduje się, aby mogły tam powstać przedsięwzięcia uciążliwe dla środowiska. Jedynym wyjątkiem może być tutaj realizacja infrastruktury technicznej. Nie przewiduje się jednak, aby mogły to być inwestycje wpływające znacznie negatywnie na środowisko analizowanego obszaru, jak i całej wsi.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIENIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje (i są zachowywane lub rozbudowywane) i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajdą w środowisku wsi po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obciążona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaj funkcji wprowadzonej przez plan jak również skalę jej oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w ooś. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero na etapie decyzji administracyjnych zezwalających na budowę inwestycji dopuszczalnych w planie i późniejszym planem inwestycji.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. sprawdzić strukturę przyrodniczą terenów przeznaczonych pod zabudowę,
3. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych, integralności terenów otwartych, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

14. NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze nie występują tereny chronione na podstawie dyrektyw unijnych. Projekt planu nie wprowadza takiego przeznaczenia, które wpłynęłoby negatywnie na funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

1. dalsze funkcjonowanie terenów zgodnie ze stanem obecnym, możliwość rozwoju zabudowy na mocy obecnie obowiązującego miejscowego planu;
2. realizacja przedmiotowego projektu miejscowego planu poprzez zmianę obowiązującego aktu, a tym samym charakteru przeznaczenia terenów w kierunku zdecydowanie mieszkaniowym jednorodzinny.

W wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna może ulec zmniejszeniu, jednak nie będą to zmiany skutkujące negatywnymi przekształceniami w środowisku. Nowej zabudowie będą towarzyszyły powierzchnie zagospodarowane zielenią. Środowisko przedmiotowego obszaru częściowo uległo już przekształceniom, a nowe inwestycje przyczynią się do zahamowania procesu degradacji i nie spowodują negatywnych zmian dla siedlisk leśnych występujących w pobliżu.

Biorąc pod uwagę występowanie gleb niskich klas bonitacyjnych, a nawet nieużytków, przedmiotowe tereny stanowiłyby nikłą wartość dla produkcji rolnej. Potwierdza to fakt, że aktualnie nie są uprawiane. Obecnie przyjęte rozwiązania w zakresie rozmieszczenia zabudowy i jej gabarytów, wpisują się w fizjonomię zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kształtującej się w okolicy.

Zaproponowane w projekcie miejscowego planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru.

Planowane przeznaczenie nie odbiega też od wskazań dla strefy budownictwa mieszkaniowego i usług, wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka. W związku z tym zapisy planu są zgodne z polityką przestrzenną gminy.

16. WNIOSKI

Opisywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Cierpice działki o numerach 175/1 i 174), zawiera szereg działań:

- 1) łagodzących:
  - projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego;
  - dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progowa poziomu hałasu dla terenów według przeznaczenia – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) kompensujących:
  - oodprowadzanie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
  - odsunięcie nieprzekraczalnej linii zabudowy od torów kolejowych;
  - wykorzystywanie niskoemisyjnych nośników energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło;
  - wprowadzenie pasa technologicznego wzdłuż linii elektroenergetycznej 15 kV.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju wsi. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

W projekcie planu przewidziano możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dwóch dróg wewnętrznych. W związku z tym może dojść do wzrostu natężenia hałasu komunikacyjnego. Nie prognozuje się tam jednak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, ze względu na charakter dróg. W zakresie oddziaływania akustycznego linii kolejowej przewidziano rozwiązania minimalizujące presję na zabudowę mieszkaniową, m.in. dzięki odsunięciu linii zabudowy od torów. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej projekt planu uwzględnia obowiązek odprowadzania ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej.

Wzrośnie obszar powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami, co spowoduje większe kumulowanie ciepła. Pojawienie się nowej zabudowy nie spowoduje znacznego wzrostu zanieczyszczeń powietrza w związku ze stosowaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie. Plan ustala obowiązujące linie zabudowy i minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych oraz inne parametry mające na celu harmonijny rozwój terenu. W związku z tym zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie przyczynią się do pogorszenia wartości estetycznej obszaru.

Plan obejmuje generalnie tereny zabudowane, a jego ustalenia mają prowadzić do powstania budynków mieszkaniowych jednorodzinnych oraz funkcjonowania obszaru w ramach jednolitych zasad, zgodnych z wymogami ładu przestrzennego. Obszar objęty opracowaniem jest terenem wiejskim, nowe inwestycje dzięki przyjętym rozwiązaniom, nie powinny znacząco wpłynąć na warunki ekologiczne okolicy.

Na obszarze opracowania nie występują tereny chronione. Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju. Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

19. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Zabytkowy budynek mieszkalny we wschodniej części obszaru, widoczna nowa zabudowa mieszkaniowa – poza granicami obszaru projektu planu

Fot. 2. Północna część obszaru, widoczny fragment linii napowietrznej średniego napięcia i nasyp kolejowy (poza granicami obszaru projektu planu)

Fot. 3. Roślinność w zachodniej części obszaru, w tle bory sosnowe (widok z północy)

20. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- GeoSMoRP – System Monitoringu Ryzyka Powodziowego RZGW w Gdańsku;
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- mapy.isok.gov.pl;
- mapy.mojregion.info;
- Mapa hydrograficzna województwa kujawsko-pomorskiego;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Cierpice działki o numerach 175/1 i 174), 2020, Geofabryka Sp. z o.o.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Uchwała nr XIV/82/00 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 28 lutego 2000 r.);
- Uchwała nr XVIII/96/04 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wielka Nieszawka (wsie Mała Nieszawka, Wielka Nieszawka, Cierpice);
- Uchwała nr XXV/454/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Wielka Nieszawka;
- Uchwała nr XXXI/155/2017 Rady Gminy Wielka Nieszawka z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wielka Nieszawka (Cierpice działki o numerach 175/1 i 174);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego (lata 2010-2016);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017.